

ת"פ 43810/03/12 - מדינת ישראל נגד חדר אלאטרש

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 43810-03-12
24 אפריל 2014

לפני: כבוד השופט טלי חיימוביץ

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד
חדר אלאטרש

הנאשם

נוכחים: ב"כ המאשימה עו"ד הינד נאבלסי
הנאשם וב"כ עו"ד שמעון תורג'מן

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו, במסגרת הסדר טיעון, בכתב אישום מתוקן, בעבירות של קשירת קשר לפשע (קבלת שוחד) לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") (X2), שוחד לפי סעיף 290 לחוק (X6), מרמה והפרת אמונים לפי סעיף 284 לחוק (X6), איסור העברת חפץ אסור לפי סעיף 42 לפקודת בתי הסוהר [נוסח משולב], תשל"ב - 1971 (להלן: "הפקודה") (X5), איסור הכנסת חפץ אסור לפי סעיף 41 לפקודה (X5), הסתייעות ברכב לביצוע פשע, לפי סעיף 43 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] התשכ"א-1961 (להלן: פקודת התעבורה) (X5).

בתקופה הרלוונטית היה הנאשם סוהר בשב"ס במסגרת שירות חובה, ושירת בבתי הסוהר "נפחא" ו"אשל", באגפים בהם כלואים אסירים בטחונים. חוסאם עומר (להלן: "חוסאם"), אסיר בטחוני, היה כלוא בבתי הכלא בהם שירת הנאשם.

אישום ראשון

בחודש יוני 2011 בכלא נפחא, פנה חוסאם לנאשם והציע לו להבריח טלפונים לכלא, בתמורה לסך של 15,000 ₪ עבור כל מכשיר. הנאשם הסכים. סוכם כי אדם בשם נאסר חלבי (להלן: "נאסר"), יעביר לנאשם את הטלפונים והכסף. הנאשם נפגש עם נאבר בתחנת דלק בלוד, וקיבל מידיו שני טלפונים ניידים, 20 כרטיסי סים וסכום של 39,000 ₪ בתמורה להברחתם לכלא. בהתאם להנחיותיו של חוסאם, הנאשם החדיר מכשיר טלפון אחד ושבעה כרטיסי סים, אותם נשא על גופו, והעבירם כפי שסוכם לאסיר החוליה, שהעביר לחוסאם. העברת המכשיר הנוסף ויתרת כרטיסי הים לא יצאה אל הפועל, לאחר שחוסאם הועבר לכלא אשל.

אישום שני

בחודש נובמבר 2011 הועבר הנאשם לשרת בכלא אשל, שם פגש שוב את חוסאם, אשר ביקש ממנו להעביר את מכשיר הטלפון ו-13 כרטיסי סים שנותרו בידו, ולהמשיך להחדיר טלפונים נוספים לכלא. הנאשם נסע אל נאסר בלוד, קיבל ממנו 5-6 טלפונים ו-30,000₪, בתמורה להברחתם לכלא. הנאשם העביר שלושה מכשירים מתוכם, באמצעות אסיר חוליה, לחוסאם.

אישום שלישי

בחודש דצמבר 2011 יצר נאסר קשר טלפוני עם הנאשם, ומסר לו כי יש בידו מכשירי טלפון ניידים נוספים להברחה. הנאשם נפגש עימו, קיבל ממנו 5-6 מכשירי טלפון, 50 כרטיסי סים ו-40,000-50,000₪ בתמורה להברחתם לכלא. הנאשם החביא את מכשירי הטלפון הנייד במערה ליד ביתו, ובמספר הזדמנויות הבריח 2-3 פלאפונים ו-20 כרטיסי סים, באמצעות אסיר חוליה, אל חוסאם.

אישום רביעי

בחודש דצמבר 2011, שוב יצר נאסר קשר טלפוני עם הנאשם, ומסר לו כי יש בידו מכשירי טלפון ניידים נוספים להברחה. הנאשם נפגש עם נאסר וקיבל ממנו 5-6 מכשירים, ו-40,000-50,000₪ בתמורה להברחתם לכלא. בנוסף, ביקש ממנו כי ירכוש 5-10 כרטיסי סים של חברת פלאפון ויבריחם. הנאשם החביא את המכשירים, והעבירם במספר הזדמנויות, לתוך בית הסוהר, ובאמצעות אסיר חוליה, אל חוסאם.

אישום חמישי

בהמשך למתואר לעיל, בחודש דצמבר 2011, יצר נאסר קשר טלפוני עם הנאשם, ומסר לו כי יש בידו מכשירי טלפון ניידים נוספים להברחה. הנאשם נפגש עם נאסר ברמאללה, וקיבל ממנו 4-5 מכשירים וציוד נלווה, כגון אוזניות, מטענים, כרטיסי סים, ו-10,000₪ בתמורה להברחתם לכלא. נאסר גם ביקש ממנו לרכוש 5-10 כרטיסי סים של חברת פלאפון, ולהבריחם. הנאשם החביא את המכשירים, ובמספר הזדמנויות הבריח 2-3 מכשירים ואת כל כבלי ההטענה, באמצעות אסיר חוליה, אל חוסאם.

אישום שישי

בהמשך למתואר לעיל, בחודש מרץ 2012 יצר חוסאם קשר טלפוני עם הנאשם ומסר לו כי לנאסר שני מכשירי טלפון נוספים להברחה. הנאשם נפגש עם נאסר סמוך למחסום מכבים - רעות, וקיבל ממנו 2 מכשירים ו-45,000₪ בתמורה להברחתם לכלא. בדרכו חזרה, נעצר על ידי כוחות הביטחון כשהטלפונים והכסף ברשותו.

לנאשם אין הרשעות קודמות.

ב"כ הצדדים הגיעו להסדר טיעון, לפיו תוקן כתב אישום כמפורט לעיל. סוכם כי המאשימה תטען לעונש שלא יעלה על שלוש וחצי שנות מאסר, מאסר מותנה וקנס כספי בסך 25,000 ₪, אשר יקוזז מההפקדה בתיק המעצר. בנוסף, יחולט סך 51,100 ₪, וכל הציוד שנתפס.

מתסקירי שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 22, נשוי ואב לשנים, סיים תיכון, והתגייס לשירות צבאי בשב"ס. לאחר נישואיו התגורר בבית הוריו ביחד עם שלושה עשרה אחים, בצפיפות רבה. על מנת לצאת מבית הוריו, נטל הלוואות מגורמים פרטיים, אך לא הצליח למצוא עבודה נוספת עלשירותו בשב"ס, ולא עלה בידו להחזיר את ההלוואות.

להערכת שירות המבחן, העבירות בוצעו על רקע המצוקה הכלכלית, וכן על רקע תחושת האמביוולנטיות של הנאשם, בנוגע לשירות, מחד כאזרח המדינה, המעוניין לתרום כמו אביו, ומאידך, הקושי להוות דמות סמכותית בשב"ס, מול אסירים בטחונים שהם בני עמו. הנאשם לקח אחריות מלאה למעשיו, וניכר בו כי הכיר בחומרת המעשים מבחינה חוקית, ערכית ומוסרית.

כחלק מההליך השיקומי, שולב הנאשם בקבוצה טיפולית שמטרתה לסייע בהקניית כלים ומיומנויות בהתמודדות נורמטיבית עם קשיים. בנוסף, השתתף בפרויקט ייחודי במשרד הרווחה אשר כלל טיפול באמצעות פעילות שטח, שמטרתו לסייע למטופלים להתמודד עם קשיים ואירועים בסמוך להתרחשותם. שירות המבחן התרשם, כי הנאשם עבר תהליך משמעותי של הבנה מעמיקה של דפוסי החשיבה וההתנהגות אשר הובילו אותו לביצוע המעשה.

על רקע זה המליץ שירות המבחן להשית על הנאשם עונש טיפולי שיקומי, אשר יועיל לנאשם, ויצמצם את רמת הסיכון לביצוע עבירות נוספות בעתיד. כן הומלץ על שילובו במסגרת שיקומית פתוחה. שירות המבחן סבר, כי עונש מאסר עלול לחשוף את הנאשם באופן אינטנסיבי לחברה עבריינית, ולגרום לו לקושי רב בהתמודדות הנפשית, אשר ישליך גם על עתידו, במישור האישי, משפחתי ותעסוקתי.

במסגרת הראיות לעונש, הוגשה מטעם המאשימה חוות דעת מטעם מומחה השב"כ (המכונה מתן), אשר גם נחקר אודותיה. בחוות הדעת תוארה תופעת הברחת הטלפונים לבתי הכלא לידי אסירים ביטחוניים, והסיכון הנשקף ממנה, בדמות יכולת הכוונת פיגועים כנגד יעדים ישראליים, לרבות פיגועי חטיפה, קיום קשר עם תשתיות קיימות בשטחים ובחו"ל, גיוס והכוונה של תשתיות חדשות מחוץ לכלא, ושימור פעילות ארגונית וצבאית בתוך כתלי הכלא.

מטעם הנאשם זומן להעיד קמ"ן דרום שב"ס, סגן גונדר גבריאל יהודה, אשר עוסק במסגרת תפקידו, במודיעין הקשורה לאסירים והן לעובדי שב"ס, בכל הנוגע לעבירות על טוהר המידות. העד הסביר, כי כשמתקבלת ידיעה מודיעינית לגבי סוהר, קמ"ן בית הסוהר הרלוונטי, מעביר אותה לטיפולו, ואינו עוסק בה יותר. העד מנתח את הידיעה, מעדכן את מפקד המחוז וחיבת המודיעין, וממליץ על הצעדים שיש לנקוט כנגד הסוהר.

מידע מודיעיני ראשוני שהתקבל בעניינו של הנאשם, היה מכלא "נפחא" בתאריכים 12.2.12-26.2.12, לפיו, הנאשם עזר לחוסאם להחדיר טלפונים ניידים לכלא, תמורת תשלום. היה גם ידוע למי הועברו הטלפונים. לאחר תקופה קצרה הועבר הנאשם לכלא "אשל", אך לא היה זה בהמלצת העד.

אשר לחוסאם, התקבלה בקשה במודיעין מחוז דרום להעביר את חוסאם מכלא "נפחא". לא צוין בבקשה לאן להעביר אותו. העד לא ידע מדוע הועבר חוסאם לכלא אשל. עוד צוין, כי שיבוץ הנאשם והעברת חוסאם לאותו הכלא, היתה מקרית, היות ומעברו של הנאשם לא נעשה באמצעותו. העד הסכים לטענת הסניגור, כי נכון היה שלא להעביר את שניהם לאותו כלא.

אביו של הנאשם העיד אף הוא כעד הגנה, וסיפר על שירותו הצבאי ארוך השנים, והוסיף כי נוכח מעשיו המבישים של הנאשם, עוברת תקופה קשה גם על יתר בני הבית. הוא עתר להתחשב בבנו ולהקל עמו.

ב"כ המאשימה טענה, כי מתחם העונש ההולם בנסיבות העניין, נע בין 3-5 שנות מאסר. נוכח הגבלת התקרה העונשית לשלוש וחצי שנות מאסר, עתרה לגזור את העונש המרבי המוסכם. היא הדגישה את הניצול לרעה של מעמדו של הנאשם ותפקידו כסוהר בשב"ס, לצורך הברחת מספר רב של טלפונים ניידים לאסירים ביטחוניים, על החזרה על המעשים שוב ושוב למרות מודעותו של הנאשם לסיכון שיש בכך לביטחון המדינה, והמעילה בתפקידו, אשר במהותו אמור למנוע מאסירים ביטחוניים לפגוע בביטחון המדינה.

ב"כ הנאשם עתר שלא למצות את הדין עם הנאשם, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית עליו עונש שירוצה בעבודות שירות. הוא ביקש לשקול לקולא את גילו הצעיר, עברו הנקי, הודייתו וחרטתו הכנה. כן ביקש להביא בחשבון את כשרת הדרך השיקומית שעבר ועובר, את החיסכון בזמן השיפוטי, ואת מוצאו של הנאשם ממשפחה חיובית, אשר מרבית בניה שירתו בצבא, ומעשיו של הנאשם גורמים להם עגמת נפש.

עוד טען, כי שב"ס ידע על הקשר שבין חוסאם לנאשם, ועל מעורבותו של חוסאם בהחדרת טלפונים לכלא. למרות זאת, הועבר הנאשם בעקבותיו לכלא אשל, ושם בוצעה המסה הגדולה של החדרת הטלפונים. מאחר והטעם לאי העמדתו של חוסאם לדין חסוי בתעודת חיסיון, טוען הסניגור, כי קרוב לוודאי שחוסאם שימש סוכן מטעם המדינה, והדיח את הנאשם לבצע את העבירות פעם אחר פעם. לטענתו, על פי תיאור העובדות, העבירות בהן צריך היה להיות מורשע הנאשם הן עבירות שוחד והחדרת חפץ אסור על פי פקודת שירות בתי הסוהר.

הנאשם הביע צער וחרטה וביקש להתחשב בו ולהקל בעונשו.

להשלמת התמונה יצוין, כי שותפו של הנאשם, נאסר חלבי, נידון במסגרת ת"פ 39137-04-12 לעונש מאסר בן 3.5 שנים (בהסדר טיעון שכלל תקרה בת 4 שנים). נאסר חלבי הוא בעל עבר פלילי בעבירות ביטחוניות (חברות ופעילות בהתאחדות בלתי מותרת וקשירת קשר לזריקת פצצה, ונידון ל-24 חודשי מאסר ועונשים נלווים, מאסר ממנו שוחרר בסמוך לביצוע העבירות על ידו). את המעורבים בקשר הכיר בעת ריצוי מאסרו.

על אחיו, ראמי חלבי, שחלקו היה קטן יותר, הושתו 22 חודשי מאסר.

דין

הערכים המוגנים שנפגעו ממעשיו של הנאשם הם רבים. החדרת הטלפונים לאסירים ביטחוניים, פוגעת בביטחון המדינה, וחושפת את תושביה לפגיעה של ארגוני טרור. עבירת השוחד חותרת תחת יסודותיו של המשטר החברתי, ומערערת את אמון הציבור ברשויות השלטון.

עוצמת הפגיעה בערכים, בנסיבות העניין, היא ברף הגבוה. חומרת עבירת השוחד נמדדת בין היתר על פי תוצאותיה, דהיינו, הנזק שנגרם או עתיד היה להיגרם לציבור, ממעשיו של מקבל השוחד. בהקשר זה ניתן למצוא בתחתית סולם הענישה, מעשים שהנזק לציבור בגינם אינו רב, ומתבטא בעיקר בחסרון כיס של הקופה הציבורית (כגון אישורים פיקטיביים לדורשי עבודה בלשכות תעסוקה), ובראשו, עבירות שיש בהן כדי לפגוע בחיי אדם. למשל, העברתו של רכב שאינו כשיר לכך, את המבחן השנתי. אלמנט החומרה מצוי בנזק החברתי שגורמים מעשי עובד הציבור, וככל שזה רב יותר, הענישה חמורה יותר.

מעשיו של הנאשם מסכנים באופן ממשי את הציבור. אין מדובר בסוהר אשר הכניס ציוד אסור לאסירים, על מנת להיטיב את תנאי כליאתם. המשמעות של הכנסת טלפונים לאסירים ביטחוניים, היא מתן אפשרות ליצור תקשורת עם העולם החיצון, ובכלל זאת עם חברי הארגון מחוץ לכלא. עמד על כך בית המשפט העליון בבג"צ 221/80 דרויש נ' שירות בתי הסוהר, פ"ד לה(1) 536, 544:

"האסירים הביטחוניים הן גוף מאורגן הפועל כגוף אידיאולוגי אחיד, וזה על פי הוראות מנגנון ארגוני, שאותו מקיימים אסירים אלה בכל בית כלא, והמחליט על פעולות האסירים תוך הפעלת משמעת חמורה... כן נאמר בתצהיר שאסירים ביטחוניים בבתי כלא מקבלים הנחיות והוראות לפעולה מארגוני חבלה שונים, ומוציאים לפועל הוראות אלה".

על כן, מדובר בפגיעה חמורה בערכים החברתיים המוגנים.

מדיניות הענישה הנהוגה במקרים של החדרת טלפונים ניידים לבתי הסוהר, משתנה בהתאם למספר הטלפונים שהוברחו, ומיהותו של המבריח. ביצוע העבירות ביחד עם עבירות של קבלת שוחד, מחמיר את הענישה.

ת"פ 20295-02-11 מדינת ישראל נ' חגאזי (2011) - בית המשפט המחוזי השית על הנאשמת 5 חודשי מאסר בפועל, בגין ניסיון להחדרת טלפון לאחיה, אסיר חמאס.

ע"פ 5152/12 חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל (22.4.13) - המערער, עורך דין, העביר לאסיר במהלך ביקור בכלא, שלושה טלפונים ניידים וכרטיסי סים. בית המשפט העליון הותיר את ההרשעה בעבירת איסור הכנסת חפץ אסור שהעונש המקסימאלי בגינה הוא 6 חודשי מאסר, והשית על המערער עונש זה.

ע"פ 2891/12 מדינת ישראל נ' רבעא (15.7.12) - בית המשפט המחוזי גזר על המשיב 20 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים, לאחר שקשר עם אחר, להבריח, בתוך ירקות שסיפק לכלא, 50 טלפונים ניידים, מטענים וסוללות

לאסירים ביטחוניים, בתמורה ל-150,000 ₪. בית המשפט העליון לא התערב בעונש, בין היתר לאחר שקבע כי יש לבצע את ההחמרה בענישה בהדרגה, אך ציין כי העונש חורג לקולא ורף הענישה בעתיד צריך להיות גבוה יותר, באופן שייתן ביטוי להיבטים הביטחוניים הכרוכים בעבירות אלה, והשלכותיהן.

ת"פ (מחוזי באר שבע) 35113-05-10 מדינת ישראל נ' מוניר חלב (29.5.11) - בית המשפט המחוזי השית על הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, לאחר שבמסגרת תפקידו כסוהר בשב"ס, החדיר 5-7 טלפונים ניידים וכרטיסי סים לכלא, עבור אסירים ביטחוניים, ובתמורה קיבל שוחד בסך \$ 6,000.

ת"פ 39137-04-12 מדינת ישראל נ' נאסר (2013) - בית המשפט המחוזי השית על שותפו של הנאשם, אשר הורשע, בנוסף לעבירות בהן הורשע הנאשם, גם בעבירות על חוק איסור מימון טרור (איסור פעולה ברכוש למטרות טרור), שלוש וחצי שנות מאסר, מתוך תקרה של ארבע שנים, לה טענה המאשימה, במסגרת הסדר הטיעון. ערעור בעניין זה תלוי ועומד בבית המשפט העליון (ע"פ 2378/13).

ע"פ 8926/11 פלוני נ' מדינת ישראל (2013) - בית המשפט המחוזי השית על המערער 40 חודשי מאסר בפועל, מתוכם מחצית בחופף למאסר שריצה אותה עת, בגין ניסיון להחדיר טלפונים ניידים לבית הסוהר לאסירים ביטחוניים, מתן שוחד ועבירות נוספות. מדובר במערער שהיה נתון אותה עת במאסר ממושך בגין עבירות ביטחוניות קשות.

בהתחשב בכל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את מעשי הנאשם נע בין 25-45 חודשי מאסר.

בתוך המתחם, שקלתי לקולא את עברו הנקי של הנאשם, הודאתו המיידית, חרטתו הכנה והעמוקה ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן. כן שקלתי לקולא, את העובדה שביצע את העבירות בהיותו צעיר ביותר, ועל כן, שיקול הדעת שלו, אינו כשל אדם מבוגר. עם זאת, לא סברתי כי יש מקום לחרוג מהמתחם לקולא על רקע שיקולי שיקום, שכן מלכתחילה מדובר באדם נורמטיבי, בן למשפחה מתפקדת, אשר ביצע את העבירות למען בצע כסף, ולא עקב התמכרות כלשהי וכד'. בנוסף, עמדת הפסיקה היא כי בעבירות אלה יעדיף בית המשפט את האינטרס הציבורי בהרתעת עבריינים, על דרך השתת עונשים מרתיעים. (ע"פ 150/80 לושי נ' מדינת ישראל, פ"ד מב(2)).

לא מצאתי, כטענת הסניגור, כי המדינה אחראית במידה זו או אחרת למעשיו של הנאשם, רק מהטעם שהעבירה אותו לאותו מתקן כליאה אליו הועבר השותף לעבירה. הנאשם אחראי למעשיו שלו, וגם אם לא נכון היה מבחינה מערכתית להעביר אותו לכלא בו שהה חוסאם, אין בכך כדי להפחית מאחריותו.

אשר לאחידות הענישה בין שותפים:

השותף נאסר נדון לשלוש וחצי שנות מאסר, לאחר שהורשע בנוסף לעבירות נשוא כתב האישום כאן, גם בעבירות על חוק למניעת מימון טרור. לנאסר גם עבר פלילי בעבירות נגד בטחון המדינה.

השותף חוסאם מאידך, לא הועמד לדין כלל. אמנם הסיבות לכך חוסות תחת תעודת חיסיון, אך השורה התחתונה היא שמקבל השוחד נענש, ואילו נותן השוחד, שהינו אסיר בטחוני, שהעביר טלפונים לאסירים אחרים, לא הועמד לדין. בכך אני רואה נסיבה לקולא.

אשר על כן אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים :

1. שלוש ושניים (32) חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת המעצר, 1.4.13-5.3.12.
2. שניים עשר (12) חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור תוך 3 שנים מיום שחרורו מהמאסר עבירה בה הורשע בתיק זה.
3. קנס כספי בסך 25,000 ₪ או 180 ימי מאסר תמורתו. הקנס יקוזז מהסכום שהפקיד הנאשם בתיק המעצר.
4. מורה על חילוט סך 51,100 ₪, וכל הציוד שנתפס אצל הנאשם.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט העליון

החלטה

אני נעתרת לבקשת עיכוב הביצוע, וזאת לאחר שהנאשם משוחרר מזה כשנה בתנאים מגבילים ולא הפר אותם.

ככל שלא תינתן החלטה אחרת, הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בתאריך 8.6.14 בשעה 08:00 בגוש דרום של שב"ס, או בכלא אחר, לפי הנחיות שב"ס.

ניתן בזאת צו עיכוב יציאה מהארץ כנגד הנאשם.

רשמתי בפני כי לנאשם אין דרכון.

יתר תנאי השחרור יעמדו בעינם עד להתייצבותו של הנאשם.

בשלב זה, לא ישולם הקנס מההפקדה שהופקדה בתיק המעצר, אלא לאחר התייצבותו של הנאשם לריצוי מאסרו.

ניתנה והודעה היום כ"ד ניסן תשע"ד, 24/04/2014 במעמד הנוכחים.